

BOLETÍN EURES-T NORTE PORTUGAL-GALICIA

A Unión Europea colle impulso co Tratado de Lisboa

Tras a súa ratificación por parte dos países membros que aínda non se manifestaran, o Tratado de Lisboa entrou en vigor a comezos do mes de decembro, o que representa un novo fito no proceso de integración no que Europa leva implicada algo máis de 50 anos.

Actualidade 2

Monográfico 4

Emprego 6

Novidades legislativas 10

Consultas 11

Cooperación empresarial 12

O dito tratado establece un marco normativo máis axustado á realidade dunha unión de vinte e sete estados. A nivel interno, ampliará as competencias das institucións comunitarias, o que axilizará o proceso de toma de decisións. Así mesmo, terá en conta aos parlamentos dos estados membros e achegará a iniciativa legislativa aos cidadáns. No eido externo, a UE proxectarase de xeito máis cohesionado mediante a adopción de enfoques propios.

De xeito paralelo a este proceso, o mercado interior segue optimizando o seu funcionamento a través da adopción de melloras que faciliten o intercambio e libre circulación de cidadáns, traballadores, mercadorías, capitais e servizos.

Nesta liña, en 2009 finaliza o prazo para que os estados membros trasladen o marco da prestación de servizos á súa normativa. A aplicación da directiva de servizos traerá novos beneficios ás empresas, traballadores e consumidores.

Ademáis, outros sectores de actividade excluídos do ámbito de aplicación desta directiva, como o de transporte por estrada, contará cun novo réxime. Tamén os sistemas de seguridade social dos estados membros, que se regularán de xeito máis coordinado, o que simplificará o acceso ás prestacións, feito de especial relevancia no caso dos traballadores desprazados e transfronteirizos.

Desde a CEG tamén se emprenderon novas accións para apoiar a internacionalización e a competitividade das empresas galegas. Por exemplo, a través da creación do portal **enEuropa** de información e servizos sobre a UE, e coa formalización dun acordo coa Associação Industrial Portuguesa (AIP) para desenvolver, de maneira conxunta, actividades e servizos dirixidos ao tecido produtivo de ambos os dous territorios.

A CEG e a Associação Industrial Portuguesa subscriben un convenio de colaboración

Ambas as dúas organizacións empresariais, referentes nos seus respectivos territorios, asinaron en novembro un convenio de colaboración co obxectivo de fomentar a competitividade do tecido produtivo, impulsar a súa internacionalización e analizar novas oportunidades de negocio.

A través deste acordo, as organizacións comprométese a traballar de xeito activo en ámbitos de interese común para os emprendedores e empresarios de ambos os dous territorios, con especial interese no mercado de traballo, no marco fiscal das empresas ou no desenvolvemento das infraestruturas.

Un dos eixes sobre os que incide con maior determinación o convenio é o fomento da internacionalización. A composición do tecido produtivo tanto en Portugal coma en Galicia está dominada polas pemes, precisamente as empresas que pola súa dimensión presentan maiores dificultades para acceder aos mercados exteriores e para incorporar os procesos de innovación nas súas estruturas produtivas.

A AIP e a CEG concordan na necesaria proxección internacional que deben asumir as súas respectivas economías e comprométese a establecer iniciativas que conduzan a facilitar a presenza exterior das súas empresas e, no caso daquelas xa asentadas, a súa consolidación.

Un dos motivos que impulsou a elaboración deste convenio é a carencia de instrumentos de cooperación no ámbito privado entre Portugal e Galicia. A carón dos crecentes intercambios que se produciron ao longo das décadas, xurdiron numerosos foros de diálogo, pero centrados na súa grande maioría na esfera política.

Neste sentido, a iniciativa privada cre conveniente articular mecanismos de colaboración para analizar as necesidades do tecido produtivo de ambos os dous territorios e encarar de xeito conxunto os retos aos que teñen que facer fronte, como a irrupción dun novo mercado globalizado, altamente competitivo e baseado en criterios de produtividade, competitividade e innovación.

Obstáculos á mobilidade no mercado interior de traballo

O funcionamento do mercado interior aséntase en boa medida sobre a mobilidade, que se integra nunha das catro liberdades consagradas no Dereito orixinario da UE. Este concepto incluíuse na Estratexia de Lisboa e incorporouse como unha das súas recomendacións xerais para o crecemento e o emprego.

Así pois, a UE considera a mobilidade como unha das claves para afrontar o novo escenario socioeconómico, caracterizado pola globalización, os avances tecnolóxicos, o declive demográfico do continente e a profunda crise financeira e económica que atravesamos.

A Comisión Europea, consciente da importancia da mobilidade, puxo en marcha diversos instrumentos para potenciala, entre os que destacan:

- A designación do ano 2006 como Ano europeo da mobilidade dos traballadores.
- A creación dun programa para eliminar os obstáculos á mobilidade no mercado laboral: Plan de acción da Comisión Europea para a mobilidade do emprego (2007-2010).
- A posta en marcha dun comité de expertos para os traballadores desprazados, que se encarga de abordar as cuestións técnicas vinculadas á aplicación da Directiva 96/71/CE así como das súas medidas nacionais de transposición.
- A publicación dun libro verde sobre a mobilidade na formación dos mozos.

Ademais, en 2009 simplificouse e mellorouse a coordinación dos sistemas de seguridade social dos estados membros.

Dada a importancia da mobilidade dos traballadores, a presidencia Checa da UE asumiu durante o seu mandato o lema *Europa sen barreiras*. No transcurso deste período, o Comité Económico e Social Europeo

(CESE) redactou un ditame específico no que, por primeira vez, se analizaron os obstáculos á mobilidade que subsisten no mercado interior de traballo, entre os que se atopan:

- Os coñecementos lingüísticos limitados.
- As competencias e coñecementos pouco ou insuficientemente delimitados.
- O insuficiente recoñecemento da formación/cualificacións profesionais adquiridas noutros estados membros.
- Os obstáculos xurídicos e administrativos.
- A dispersión das informacións relativas ás ofertas de emprego e a falta de transparencia sobre as posibilidades de formación e emprego.
- As deficientes infraestruturas de transporte.
- A escaseza de oferta no mercado da vivenda e os prezos vixentes.
- Nos últimos tempos, a perda de confianza e a xenofobia.

Para reducir estes obstáculos, o CESE formula as seguintes medidas:

- Incrementar o nivel de coñecemento e análise dos propios obstáculos e da súa repercusión económica.
- Aplicar a flexiseguridade, tendo en conta a mobilidade como factor de mellora de emprego, da adaptabilidade dos traballadores e da competitividade empresarial.
- Adaptar os sistemas de formación ás necesidades do mercado de traballo.
- Seguir desenvolvendo o sistema de protección social.
- Eliminar os obstáculos lexislativos, administrativos e fiscais; promover a libre circulación de traballadores en igualdade real ou eliminar os supostos de dobre imposición fiscal existentes.
- Proporcionar información próxima e accesible sobre oportunidades de emprego e formación ao longo de toda a UE.

O ditame do CESE apunta ademais, como instrumentos clave da mobilidade, o desprazamento de traballadores no contexto da liberalización dos servizos en Europa e a coordinación e modernización dos sistemas de seguridade social.

Europa, na rede

A CEG pon a disposición do tecido produtivo de Galicia a web **enEuropa** (www.eneuropa.ceg.es), unha nova ferramenta deseñada para achegar ás empresas da comunidade as oportunidades comerciais que ofrece a UE.

Con esta proposta, **enEuropa** intenta dar reposta ás principais dúbidas das empresas á hora de actuar no ámbito comunitario. Así, no seu contido detállanse as principais particularidades que ofrece este mercado en canto á prestación de servizos, normativa aplicable e outras especificidades do mercado único.

enEuropa elaborouse cun enfoque práctico, resolvendo as posibles dúbidas a través dos seguintes bloques temáticos:

- Marco normativo comunitario.
- Factores relevantes que considerar no noso mercado obxectivo.
- Estratexias de entrada ao mercado comunitario.
- Particularidades das relacións comerciais no ámbito comunitario.
- Estratexias de promoción.
- Sistema de apoio á innovación e á internacionalización.



Entra en vigor o Tratado de Lisboa

A reforma introducida polo Tratado de Lisboa supón un novo esquema de funcionamento institucional, adaptado á realidade actual de 27 estados membros. A súa entrada en funcionamento implicará:

- Unha maior eficacia no proceso de toma de decisións, ao aumentar as materias sobre as que se adoptarán as decisións por maioría no Consello de Ministros e limitará as posibilidades de bloqueo.
- Unha maior democratización no proceso de toma de decisións. Así, os Parlamentos europeo e nacionais cobrarán un maior protagonismo e os cidadáns poderán solicitar unha iniciativa lexislativa.
- Unha maior presenza cohesionada no exterior da UE. Para iso dotouse á UE de personalidade xurídica única e creouse o cargo de Alto Representante da Unión para Asuntos Exteriores e Política de Seguridade, que á súa vez será o vicepresidente da Comisión Europea.
- Máis estabilidade e continuidade ao Consello Europeo, ao crear a figura do presidente perma-

nente, cun mandato de dous anos e medio.

- A integración como dereito orixinario da Carta de dereitos fundamentais e a determinación dos valores e dereitos sobre os que se asenta a UE. Así mesmo, ten en conta por primeira vez o procedemento para que un Estado membro se retire da Unión.

O novo presidente da UE será o holandés Herman Van Rompuy, e a alta representante da Unión para Asuntos Exteriores e Política de Seguridade, a inglesa Catherine Ashton.

Ademais, renovouse o Colexio de Comisarios da Unión Europea para os próximos cinco anos. Durão Barroso preparou unha proposta de distribución das diferentes carteiras e competencias da Comisión entre os comisarios designados polos estados membros.

A devandita proposta foi xa comunicada ao Parlamento Europeo, que a deberá ratificar a principios de 2010.

España e Portugal sitúanse á cabeza da presión fiscal na UE

As economías española e portuguesa son as dúas que sofren unha maior carga impositiva entre os estados membros da Unión Europea. Así ponse de manifesto ao realizar unha comparativa das taxas que gravan as rendas persoais e as empresariais da eurozona, así como o esforzo e a presión fiscal que recae sobre eles.

No primeiro destes casos, o tipo máximo de IRPF elévase en España ata o 43%, e en Portugal ao 42%, o oitavo e noveno, respectivamente, máis altos e supera en cinco e seis puntos a media europea, que se fixa no 38%.

En canto ás rendas empresariais, malia que o goberno español reduciu o tipo xeral do imposto de sociedades dende o 35% ao 30% actual, España mantense como o quinto país europeo onde máis se penalizan os beneficios empresariais, por enriba de países como Alemaña ou o Reino Unido. Neste eido, Portugal atópase en oitava posición, cunha taxa do 26,5%.

En canto aos impostos indirectos, obsérvase unha tendencia xeneralizada en todos os estados membros a valerse deste tipo de impostos, na creanza de que

distorsionan menos a economía e son máis fáciles de recaudar.

Neste sentido, España xustificou a suba de impostos que entrará en vigor en 2010 na baixa presión fiscal española. A presión fiscal é o resultado de dividir a recadación total entre o PIB. A este respecto, o notable descenso que se verá reflectido en 2008 (estimase un 32,8%) non será tanto

froito da caída nas taxas como polo recorte na recadación.

Por outro lado, o índice de esforzo fiscal -que mide a relación entre a presión fiscal e a renda per capita-, axusta os datos dunha forma máis específica (individual). Nesta ratio, España sitúase á cabeza da UE, seguido de cerca por Portugal.

| PAÍSES EUROZOONA (EZ) | IRPF Max. 2008 | Posto EZ (UE) | SDES. Max. 2008 | Posto EZ (UE) | Presión Fiscal 2007 | Posto EZ (UE) | Esforzo Fiscal 2007 | Posto EZ (UE) |
|-----------------------|----------------------------|--------------------|-----------------|---------------|----------------------------|---------------|---------------------|---------------|
| Alemaña | 47,5 | 5 | 29,8 | 6 | 39,5 | 6 | 0,13 | 8 |
| Austria | 50,0 | 4 | 25,0 | 11 | 42,1 | 5 | 0,13 | 8 |
| Bélxica | 53,7 | 1 | 34,0 | 3 | 44,0 | 1 | 0,14 | 7 |
| Chipre | 30,0 | 15 | 10,0 | 15 | Entrada Euro-zona 01/01/08 | | | |
| Eslovaquia | Entrada Euro-zona 01/01/09 | | | | | | | |
| Eslovenia | 41,0 | 10 | 22,0 | 13 | 38,2 | 8 | 0,23 | 2 |
| España | 43,0 | 8(10) ¹ | 30,0 | 5(5) | 37,1 | 9(14) | 0,16 | 4 |
| Finlandia | 50,1 | 3 | 26,0 | 9 | 43,0 | 4 | 0,13 | 8 |
| Francia | 45,8 | 6 | 34,4 | 2 | 43,3 | 2 | 0,15 | 6 |
| Grecia | 40,0 | 12 | 25,0 | 11 | 32,1 | 12 | 0,16 | 4 |
| Irlanda | 41,0 | 10 | 12,5 | 14 | 31,2 | 13 | 0,07 | 12 |
| Italia | 44,9 | 7 | 31,4 | 4 | 43,3 | 2 | 0,17 | 3 |
| Luxemburgo | 39,0 | 13 | 29,6 | 7 | 36,7 | 11 | 0,05 | 13 |
| Malta | 35,0 | 14 | 35,0 | 1 | Entrada Euro-zona 01/01/08 | | | |
| Países Baixos | 52,0 | 2 | 25,5 | 10 | 38,9 | 7 | 0,11 | 11 |
| Portugal | 42,0 | 9 | 26,5 | 8 | 36,8 | 10 | 0,24 | 1 |
| Media EZ | 42,1 | - | 26,0 | - | 40,4 | - | 0,14 | - |
| Media UE-27 | 37,8 | - | 23,6 | - | 39,8 | - | - | - |

1. Datos IRPF e Sociedades. Ano 2008. Presión fiscal e esforzo fiscal ano 2007 (último dato dispoñible). Fonte: Comisión Europea (os datos de esforzo fiscal son elaboración propia a partir das cifras publicadas no boletín anual de Eurostat e os datos da Comisión Europea).

Igualdade das comisións nos pagamentos transfronteirizos

Desde o ano 2001, a Unión Europea vén traballando no establecemento dun sistema de pagamentos, moderno e eficiente, que garanta a protección dos dereitos do consumidor e favoreza as transaccións comerciais dentro do mercado interior. A aplicación deste sistema outorgará aos pagamentos transfronteirizos a mesma consideración que os nacionais.

Neste sentido, o novo Regulamento 924/2009 do 16 de setembro de 2009, relativo aos pagamentos transfronteirizos na Comunidade, propón unha serie de medidas encamiñadas a igualar os custos dos pagamentos transfronteirizos, derivados das operacións cuxa contía non supere os 50.000 euros aos nacionais. O novo sistema afectará a depósitos, transferencias, retirada de fondos, mesmo débitos domiciliados, sempre que se realicen por medios electrónicos. Os estados membros que non adoptaron o euro poderán, igualmente, aplicar este regulamento de comisións equivalentes á súa moeda nacional, sempre que o notifiquen.



A Directiva de Servizos, un paso en firme cara ao mercado interior

Cal é o seu obxectivo?

A Directiva 2006/123/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 12 de decembro de 2006, relativa aos servizos no mercado interior, pretende facer efectiva a liberdade de establecemento e a libre prestación de servizos, o sector máis importante da economía europea, favorecendo que empresas, traballadores e consumidores aproveiten as oportunidades do mercado interior.

Cando foi aprobada e a partir de cando se aplicará?

Esta norma viu a luz en 2006, tras longos anos de debate e traballo, pero dada a complexidade e a profundidade das reformas que implica, estableceuse un período de transposición aos ordenamentos xurídicos dos estados membros de tres anos, prazo que finaliza o 28 de decembro de 2009.

A que servizos afecta?

A norma afecta a boa parte dos servizos: actividades da maioría das profesións reguladas (asesores xurídicos e fiscais, arquitectos, enxeñeiros, contables, peritos...), artesáns, servizos a empresas, distribución comercial, turismo, ocio, construción, instalación e mantemento de equipos, servizos de información, aloxamento e restauración, formación, educación, aluguer, *leasing*, servizos inmobiliarios, certificación e verificación, servizos domésticos... e, en xeral, a todos os servizos que non se exclúan expresamente no seu articulado.

Que servizos quedan fóra?

A norma cita de xeito expreso os servizos non económicos de interese xeral, financeiros, servizos e redes de comunicación electrónicas, no ámbito do transporte, das ETT, sanitarios, servizos audiovisuais e de radiodifusión, xogos de azar, actividades vinculadas ao exercicio de autoridade pública, servizos sociais vinculados á vivenda social, atención aos nenos e apoio a persoas e familias temporal ou permanentemente necesitadas, servizos de seguridade privados, servizos prestados por notarios ou axentes xudiciais designados por un acto oficial da Administración.

Como se relaciona coas demais normas comunitarias?

A directiva non se aplica á fiscalidade, nin pode afectar ao Dereito laboral, á seguridade social, ao exercicio dos dereitos fundamentais ou ás normas de Dereito internacional privado. Ademais, calquera norma europea que choque coa directiva de servizos prevalecerá sobre esta.

Cales son as principais vantaxes que achegará?

1. Simplificará as cargas administrativas

A directiva formula un cambio substancial aos estados membros en canto á simplificación dos trámites que se deben realizar para o acceso e exercicio dunha actividade de servizos e independentemente da administración competente.

- **Simplificación de trámites e procedementos:** os estados membros deberán revisar todos os trámites e obrigas para o acceso a unha actividade de servizos que se inclúan no ámbito de aplicación da directiva e, por regra xeral, salvo en casos debidamente xustificadas, limitarase a esixencia de autorizacións previas ao inicio dunha actividade, que poderán ser suplidas por meras notificacións. Do mesmo modo e salvo en determinados supostos, deberá evitarse, no acceso á prestación de servizos, a esixencia de requisitos equivalentes aos prescritos no estado de orixe do prestador e debidamente acreditados por aquel en orixe. Os estados membros han de aceptar os documentos doutros estados membros que teñan unha función equivalente.
- **Portelos únicos:** os estados membros deberán garantir a existencia de interlocutores institucionais únicos, ante os que os prestadores de servizos poidan:
 - Obter información accesible a distancia e por medios electrónicos necesaria para acceder a unha actividade das incluídas na directiva de servizos de modo centralizado. En concreto, información sobre os medios de acceso a bases de datos e rexistros públicos sobre prestadores e servizos, informa-

ción sobre as autoridades competentes, sobre as asociacións e organizacións profesionais e sobre as vías de recurso ou litixio en caso de conflito.

- Ademais, a través dos portelos únicos, débese dar resposta ás consultas que se lle formulen os prestadores de servizos en relación coa súa actividade nese Estado membro. A directiva dispón ademais que se debe fomentar a dispoñibilidade da información non só na lingua do Estado membro que a ofrece, senón na dos estados veciños ou naquela máis frecuentemente utilizada polas empresas na UE.
- O portelo único deberá facilitar a realización de todos os trámites e procedementos necesarios para poder desenvolver a súa actividade no devandito Estado membro.
- **Procedementos electrónicos:** a directiva prevé que os prestadores de servizos, independentemente do estado de residencia ou establecemento, poidan realizar por medios electrónicos e a distancia os trámites e procedementos necesarios para a prestación dun determinado servizo nun Estado membro.

2. Facilitará o exercicio da liberdade de establecemento

A directiva de servizos simplifica os trámites de establecemento en todos os estados membros.

A directiva esíxelles que revisen todos os seus réximes de autorización e que comuniquen á Comisión Europea as autorizacións que, de xeito excepcional, se van manter ou establecer. Nese caso, deberán xustificar a súa compatibilidade cos criterios taxados que fixou a xurisprudencia e que agora ten en conta a directiva: non discriminación, xustificación por unha razón imperiosa de interese xeral e carácter proporcionado.

A directiva, polo tanto:

- Prohibe o solapamento de requisitos esixidos ou controis para a autorización do establecemento, aos que xa estivese sometido o prestador noutro Estado membro.
- Establece, por regra xeral, a vixencia indefinida das autorizacións, así como o seu ámbito territorial estatal, aínda que



a autorización fose expedida por unha autoridade rexional ou local.

- Restrinxe a posibilidade de limitar o número de autorizacións por empresa a supostos taxados.

Os procedementos de concesión deberán ser transparentes e basearse en criterios obxectivos para garantir a imparcialidade. Así, a directiva establece a prohibición de incluír determinados requisitos, como por exemplo os baseados na nacionalidade, ou aqueles baseados na proba dunha necesidade económica ou dunha demanda de mercado.

A directiva considera outra serie de requisitos que, sendo a priori obstáculos á liberdade de establecemento, poderían estar xustificadas en determinados casos. Por iso, insta os estados membros a que analicen a súa viabilidade e necesidade conforme aos principios de non discriminación, razón imperiosa de interese xeral e proporcionalidade. Tal é o caso de requisitos como por exemplo: límites cuantitativos ou territoriais ao establecemento, adopción obrigatoria dunha determinada forma xurídica, aplicación de tarifas ou prezos mínimos e máximos, ou obriga de contar cun número mínimo de empregados.

3. Facilitará e promoverá a libre circulación de servizos

Para a prestación de servizos ao longo da UE, as empresas non sempre necesitan contar cun establecemento permanente, en especial cando se trata dun servizo eventual. A pedra angular da directiva de servizos é a liberdade para a prestación de servizos, establecida no seu artigo 16. Os estados membros non poderán impoñer as súas condicións de acceso á prestación de servizos no seu territorio a un prestador doutro Estado membro salvo que sexan necesarias para a protección de:

- A orde pública
- A seguridade pública
- A saúde pública
- A protección do medio

En calquera caso, os ditos requisitos non poderán ser discriminatorios respecto das condicións esixidas a un prestador xa establecido nese Estado membro, ou desproporcionados para o obxectivo perseguido.

A directiva de servizos enumera unha serie de requisitos que, por regra xeral, non poderán esixirse, como o establecemento no territorio, a inscrición nun rexistro, a obtención dunha autorización ou a obriga de contar cun documento de identidade do estado no que se pretende prestar o servizo.

En todo caso, a directiva non exige da observancia doutras normas europeas ou estatais en materias como: seguridade social, desprazamento de traballadores, libre circulación de persoas...

4. Ofrecerá garantías aos usuarios ou destinatarios dos servizos así como a súa calidade

Para que sexa efectivo o mercado interior europeo, os usuarios ou destinatarios dos servizos, e en especial os consumidores, deben acceder sen barreiras aos servizos ofertados.

Así, a directiva tamén establece medidas como a prohibición de requisitos que discriminen o consumidor en razón do estado no que resida, o lugar no que se preste o servizo ou da súa nacionalidade.

Igualmente para poder acceder aos servizos ofertados por operadores establecidos en calquera dos estados membros coas debidas garantías, a directiva establece a obriga de que estes poñan a disposición dos consumidores información sobre a súa normativa nacional, sobre os requisitos aplicables ós prestadores de servizos e as vías de recurso dispoñibles en caso de controversia. A devandita información poderá ser solicitada no estado de residencia do consumidor ou destinatario do servizo. Para iso, será necesario un estreito nivel de cooperación entre as autoridades dos distintos estados membros.

Ademais, os prestadores de servizos deberán poñer a disposición dos destinatarios información antes da prestación do servizo e responder, así mesmo, as cuestións formuladas polo destinatario.

Como se aplica en Portugal e en Galicia?

A directiva de servizos debe ser trasposta aos ordenamentos xurídicos nacionais antes de que finalice o 2009. Para iso, segundo as recomendacións da Comisión Europea, pode

ser necesario elaborar dous tipos de normas. Por un lado, normas horizontais que establezan ou adapten ao nivel dos estados membros o novo marco para a prestación de servizos. Por outro, normas que modifiquen os réximes sectoriais da prestación de determinados servizos que na súa regulación actual non se adapten á nova normativa europea.

Conforme ao principio de autonomía institucional, cada Estado membro traspón a normativa comunitaria segundo a súa organización e distribución de competencias.

No caso de Portugal, a transposición realízase a nivel estatal a través dunha norma horizontal, cuxo proxecto está elaborado desde maio, e practícaranse posteriormente as modificacións necesarias de carácter sectorial.

No caso de España, debido ao seu nivel de descentralización, deberán intervir no proceso de transposición o propio Estado e as comunidades autónomas nos seus respectivos territorios. A nivel estatal, haberá unha norma horizontal (*Lei sobre o libre acceso e exercicio das actividades de servizos*) e outra que modificará numerosas disposicións sectoriais (*Lei de modificación de diversas leis para a súa adaptación á Lei sobre o libre acceso e exercicio das actividades de servizos*). Ademais, dada a importancia que ten para o sector do comercio, será aprobada unha nova norma para adaptar o sector comercial ao novo marco (*Lei de reforma da Lei 7/1996, do 15 de xaneiro, de ordenación do comercio retalista*).

No caso de Galicia, está en tramitación unha norma de modificación de numerosas leis sectoriais de ámbito autonómico (*Lei de modificación de diversas leis de Galicia para a súa adaptación á Directiva 2006/123/CE*).

Como afectará á prestación de servizos transfronteirizos e á mobilidade de traballadores?

É previsible que o novo marco redunde nun incremento da actividade económica, estimulando a competitividade e as prestacións de servizos transnacionais, en especial en áreas fronteirizas como as de Galicia e Portugal. Este novo marco deberá permitir máis e mellores oportunidades de emprego para os traballadores de Galicia e da rexión Norte de Portugal.



Emprego

No segundo trimestre de 2009, a poboación activa na eurorrexión ascendeu a 3.279.700 persoas, o que supón un recorte de preto de 30.000 cidadáns con respecto ao primeiro trimestre do mesmo ano. Esta tendencia rexistrouse tanto en Galicia coma na rexión Norte de Portugal, se ben nesta última área o descenso de poboación activa foi superior (a perda de poboación activa en Galicia cifrase en 13.400 persoas, fronte ás 16.800 da rexión Norte de Portugal).

O primeiro trimestre de 2009 pechouse en Galicia cunha taxa de actividade do 55,8%, porcentaxe que supuxo un incremento de dúas décimas con respecto á taxa de actividade do trimestre anterior, pero esta tendencia á alza inverteuse no segundo trimestre de 2009, período no que se alcanzou unha taxa de actividade do 55,2%.

A taxa de paro en Galicia no segundo trimestre de 2009 ascendeu ao 12,9%. A esta porcentaxe precedérona os valores do primeiro trimestre de 2009 e do último de 2008, un 12,2% e un 9,7% respectivamente. O incremento rexistrado foi superior entre os homes.

| Poboación activa (en miles) | | | |
|-----------------------------|---------|-------|----------|
| Galicia | | | |
| Trimestre | Total | Homes | Mulleres |
| 2009/I | 1.331,1 | 719,6 | 611,5 |
| 2009/II | 1.317,7 | 709,5 | 608,2 |

Fonte: IGE

| Poboación activa (en miles) | | | |
|-----------------------------|---------|-------|----------|
| Norte de Portugal | | | |
| Trimestre | Total | Homes | Mulleres |
| 2009/I | 1.978,7 | 1.051 | 927,7 |
| 2009/II | 1.962 | 1.048 | 914 |

Fonte: INE Portugal

| Taxa de actividade | | | |
|--------------------|-------|-------|----------|
| Galicia | | | |
| Trimestre | Total | Homes | Mulleres |
| 2009/I | 55,8 | 63,1 | 49,0 |
| 2009/II | 55,2 | 62,2 | 48,8 |

Fonte: IGE

| Taxa de actividade | | | |
|--------------------|-------|-------|----------|
| Norte de Portugal | | | |
| Trimestre | Total | Homes | Mulleres |
| 2009/I | 62,5 | 69,4 | 56,2 |
| 2009/II | 61,9 | 69,2 | 55,3 |

Fonte: INE Portugal

| Taxa de paro | | | |
|--------------|-------|-------|----------|
| Galicia | | | |
| Trimestre | Total | Homes | Mulleres |
| 2009/I | 12,2 | 11,4 | 13,2 |
| 2009/II | 12,9 | 12,3 | 13,7 |

Fonte: IGE

| Taxa de paro | | | |
|-------------------|-------|-------|----------|
| Norte de Portugal | | | |
| Trimestre | Total | Homes | Mulleres |
| 2009/I | 10,1 | 9,2 | 11,0 |
| 2009/II | 10,5 | 9,9 | 11,3 |

Fonte: INE Portugal

A taxa de actividade na rexión Norte de Portugal ascendeu ao 61,9% no segundo trimestre de 2009, o que supuxo un recorte con respecto ao primeiro trimestre do ano, que se pechará cunha taxa de actividade do 62,5%. Este descenso foi máis acusado entre as mulleres que entre os homes.

A taxa de paro no segundo trimestre de 2009 alcanzou na rexión Norte de Portugal un 10,5%, dato que confirma unha tendencia ascendente, xa que esta taxa foi do 10,1% no primeiro trimestre do ano e do 8,7% no último trimestre de 2008.



Oferta e demanda de emprego

Nos cadros que figuran a continuación analízase a oferta de emprego durante os primeiros seis meses do ano 2009.

Ocupacións con maior demanda no Norte de Portugal

No primeiro semestre do ano 2009, as ocupacións máis solicitadas polas empresas na rexión Norte de Portugal, representando máis da metade do total, foron as seguintes: operarios industriais (22,1%), persoal de servizos, protección e seguridade (20,6%); peóns industriais, construción e minaría (18,1%) e dependentes e vendedores (10,7%). Con respecto ao semestre anterior, destaca o incremento no número de ofertas de emprego para a contratación de dependentes e vendedores, que se agudiza pasando dun total de 252 ofertas en decembro de 2008 a 588 ofertas en xuño de 2009. Esta tendencia á alza rexistrouse durante todo o primeiro semestre do ano.

| | Xaneiro | Febreiro | Marzo | Abril | Maio | Xuño |
|---|---------|----------|-------|-------|------|------|
| Operarios industriais | 647 | 469 | 440 | 503 | 583 | 783 |
| Persoal de servizos, protección e seguridade | 423 | 411 | 641 | 597 | 539 | 579 |
| Peóns industriais, construción e minaría | 342 | 242 | 417 | 398 | 618 | 789 |
| Traballadores cualificados da construción e minaría | 214 | 194 | 304 | 244 | 340 | 181 |
| Empregados tipo administrativo | 243 | 229 | 232 | 202 | 228 | 211 |
| Traballadores non cualificados de servizos e comercio | 216 | 266 | 328 | 288 | 206 | 281 |
| Traballadores cualificados industria | 195 | 136 | 183 | 142 | 134 | 172 |
| Condutores e operadores de maquinaria móbil | 155 | 121 | 203 | 184 | 262 | 220 |
| Dependentes e vendedores | 79 | 90 | 146 | 206 | 553 | 588 |
| Técnicos e profesionais nivel intermedio | 134 | 144 | 199 | 84 | 111 | 289 |
| Titulados medios universitarios | 90 | 77 | 79 | 94 | 231 | 182 |
| Licenciados universitarios | 72 | 64 | 98 | 67 | 87 | 40 |

Fonte: Elaboración propia a partir de datos estatísticos do Instituto do Emprego e Formación Profesional, I.P. Serviço Público de Emprego

Ocupacións con maior demanda en Galicia

Na comunidade galega, durante o primeiro semestre do ano, a tendencia do número de altas de postos ofrecidos foi en xeral alcista, se ben o máis destacable é a alta estacionalidade dos empregos con maior media de ofertas. En concreto, entre os traballadores da construción (30%), o número de postos ofrecidos dispárase no mes de marzo ata alcanzar o pico en maio. Así mesmo, os peóns agrícolas (21,7%) experimentaron un notable incremento na alta de ofertas durante o mes de xuño.

De novo, no primeiro semestre do ano 2009, ao igual que sucedeu no mesmo período do ano anterior, incrementouse a oferta de postos ofrecidos para traballadores de servizos de protección e seguridade, que quebra a tendencia no mes de xuño cunha oferta que pasa de 26 a 1.335.

| | Xaneiro | Febreiro | Marzo | Abril | Maio | Xuño |
|---|---------|----------|-------|-------|-------|-------|
| Traballadores servizos restauración | 247 | 250 | 276 | 249 | 345 | 507 |
| Peóns agrícolas | 107 | 135 | 432 | 791 | 367 | 1.123 |
| Traballadores construción | 218 | 240 | 835 | 853 | 1.026 | 921 |
| Técnicos e profesionais nivel intermedio | 212 | 178 | 257 | 199 | 251 | 390 |
| Empregados tipo administrativo | 92 | 72 | 166 | 88 | 127 | 188 |
| Dependentes e vendedores | 52 | 39 | 85 | 151 | 85 | 101 |
| Traballadores cualificados da agricultura | 18 | 18 | 78 | 28 | 81 | 112 |
| Condutores e operadores de maquinaria móbil | 82 | 130 | 81 | 91 | 120 | 218 |
| Operarios industriais | 135 | 24 | 33 | 22 | 42 | 14 |
| Traballadores cualificados industria | 149 | 76 | 87 | 71 | 179 | 81 |
| Titulados medios universitarios | 41 | 29 | 55 | 45 | 75 | 120 |
| Traballadores non cualificados de servizos | 138 | 98 | 149 | 153 | 179 | 390 |
| Licenciados universitarios | 85 | 69 | 97 | 121 | 131 | 98 |
| Traballadores servizos, protección e seguridade | 5 | 5 | 17 | 5 | 26 | 1.335 |

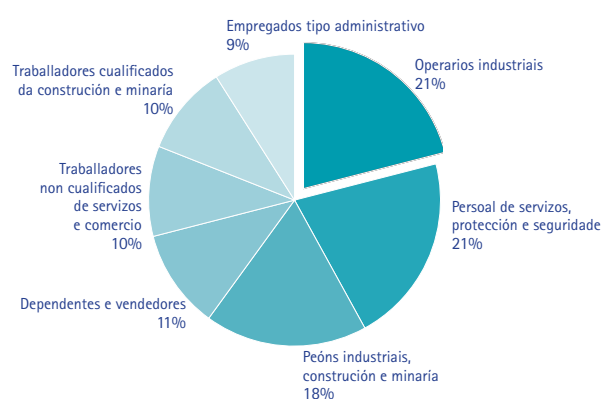
Fonte: Elaboración propia a partir de datos estatísticos do Instituto Nacional de Emprego e da Consellería de Trabajo e Benestar



Emprego

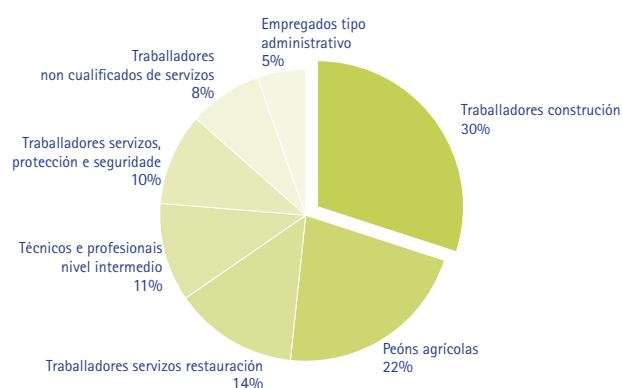
Analizando as ocupacións con maior demanda na eurorrexión, obsérvase a distinta evolución que se deu nos dous territorios. Mentres que en Galicia se mantivo a alta demanda de peóns agrícolas e de traballadores da construción, na rexión Norte de Portugal, os operarios da industria viron aumentar a súa demanda. Non obstante, os traballadores cualificados da industria sufriron un leve retroceso na súa demanda ao longo do primeiro semestre de 2009 mentres que en Galicia este retroceso foi máis intenso.

Ocupacións máis demandadas no Norte de Portugal Primeiro semestre 2009



Fonte: Elaboración propia a partir de datos estatísticos do Instituto do Emprego e Formação Profesional, I.P. Serviço Público de Emprego

Ocupacións máis demandadas en Galicia Primeiro semestre 2009



Fonte: Elaboración propia a partir de datos estatísticos do Instituto Nacional de Emprego e da Consellería de Traballo e Benestar

Ofertas de emprego por sector produtivo no Norte de Portugal

Na rexión Norte de Portugal, os sectores produtivos que lideran a oferta de traballo foron a industria manufacturera e as actividades inmobiliarias. Observando con maior detalle a evolución das ofertas de emprego do sector industrial, conséntase que son a industria do vestiario e a do coiro, as que máis emprego ofertaron. O sector da construción perdeu forza neste primeiro semestre con respecto ao mesmo período do ano anterior, se ben este sector na rexión Norte de Portugal seguiu tendo un peso importante con respecto ao total do país. Por exemplo, no mes de xuño, dun total de 856 ofertas de emprego no sector da construción en Portugal, 341 proviñan da rexión Norte.

| | Xaneiro | Febreiro | Marzo | Abril | Maio | Xuño |
|--|---------|----------|-------|-------|-------|-------|
| Industria manufacturera | 935 | 684 | 795 | 775 | 875 | 1.101 |
| Construción | 275 | 285 | 415 | 337 | 412 | 341 |
| Comercio e reparacións de vehículos | 317 | 304 | 428 | 453 | 398 | 592 |
| Actividades inmobiliarias, administrativas e servizos auxiliares | 555 | 561 | 601 | 611 | 1.375 | 1.327 |
| Hostalaría | 287 | 261 | 435 | 400 | 338 | 345 |
| Administración pública, educación, sanidade e servizos sociais | 108 | 89 | 141 | 111 | 132 | 305 |
| Transporte, almacenaxe | 23 | 29 | 31 | 19 | 28 | 36 |
| Actividades de comunicación | 38 | 15 | 51 | 37 | 25 | 19 |
| Agricultura, gandería e pesca | 25 | 15 | 34 | 62 | 18 | 51 |
| Electricidade, gas, auga e saneamento e residuos | 22 | 12 | 19 | 36 | 12 | 15 |
| Actividades financeiras e de seguros | 12 | 7 | 26 | 6 | 3 | 2 |
| Outras actividades de servizos | 154 | 154 | 221 | 164 | 200 | 200 |
| Industria extractiva | 4 | 1 | 3 | 5 | 6 | 2 |

Fonte: Elaboración propia a partir de datos estatísticos do Instituto do Emprego e Formación Profesional, I.P. Serviço Público de Emprego

